

EVALUATIE PARFUM DE BOEMBOEM 2019

Voor ROTTERDAM FESTIVALS

1. INHOUDELIJK VERSLAG ALGEMEEN

Vol enthousiasme presenteren wij aan u onze evaluatie 'Parfum de BoemBoem 2019'. Parfum de BoemBoem maakte in 2019 zinnenprikkende fiets- en wandeltochten langs Rotterdamse bouwputten en andere plekken van grootstedelijke transformatie om de vitaliteit en dynamiek van Rotterdam en de architectuur te vieren, te verbeelden en invoelbaar te maken voor Rotterdammers en iedereen tot ver daarbuiten.

In 2019 heeft Parfum de BoemBoem voor het twaalfde jaar op rij plaatsgevonden en ook in dit jaar de Rotterdamse architectuur op een eigenzinnige wijze getoond door routes naar bouwputten en overige plekken van transformatie te bezoeken en deze locaties te verrijken met kunst en verhalenvertellers.

De vijf edities in 2019 vonden plaats in de periode april t/m september. Zoals afgesproken met Rotterdam Festivals worden deze edities gekoppeld aan andere aanwezige stadsevenementen zoals Rotterdam Architectuur Maand, Motel Mozaique en de Maritieme periode. Bands en muzikanten als Altin Gun, Rosalie Wammes, Broeder Dieleman en internationale programmering met Outlet Drift (Taiwan) speelden op spraakmakende locaties. Woordkunstenaars-zonder-beats als Rico (van Opgezwolle en Rico&Sticks), Freez en EMMS van de razend populaire groep Broederliefde brachten hun teksten zonder muziek en hiphop op Rotterdamse bouwputten. Dichters en schrijvers als Elfie Tromp, Iris Brunia en Karin van Kalmthout traden respectievelijk op op het zandstrand bij het Quarantainegebied, de Citrusveiling in M4H en bouwput Forum.

In 2019 heeft Parfum de BoemBoem plaatsgevonden op diverse bouwputten en overige plekken van transformatie. Zoals de bouwput Forum, het door OMA / Rem Koolhaas en Wessel de Jonge ontworpen project in hartje centrum. Op bouwput Depot Boijmans Van Beuningen (MVRDV) en in de havengebieden van RDM, Quarantainegebied en M4H. Ondergronds Rotterdam, de speciale Parfum editie tijdens RAM, vond plaats op vele spraakmakende ondergrondse locaties. De Citrusveiling van architect Maaskant (ook Groothandelsgebouw) is een markant gebouw in de haven van Rotterdam en Parfum is de eerste partij die in de prachtige veilingzaal heeft geprogrammeerd. Parfum vond ook plaats in het Postkantoor aan de Coolsingel tijdens RAM tijdens de editie waar we de ingrijpende transformatie van de Coolsingel centraal stelden.

Mooi is dat Parfum de BoemBoem artiesten weet uit te dagen tot het aangaan van nieuwe dingen. In de Parfum – special woordkunstenaar-zonder-beats werden dit jaar EMMS en Latifah uitgedaagd voor het eerst op te treden als spoken-word artiest zonder muziek. Dit leverde interessante programmering op, dat zeer werd gewaardeerd door het publiek.

Naast de gebruikelijke wandel- & fietsroutes heeft Stichting Hraunmosi wederom ook enkele concerten georganiseerd waaronder het zeer succesvolle concert van Altin Gün op de spraakmakende plek in de half gesloopte bovenverdieping van het oude ABN-AMRO gebouw aan de Coolsingel. Nieuw is dat we in 2019 ook programmeerden binnen vier andere plekken, waarvan één in het buitenland, en zijn we van start gegaan met een filmproductie i.s.m. Museum Boijmans van Beuningen over Depot met de schrijf- en compositieopdracht die we uitgaven aan het door ons samengebrachte duo M. & Winterdagen.

2. DE VIJF EDITIES VAN 2019

2.1. Parfum de BoemBoem x Motel Mozaique Festival // april

Forum & OMA

20 april 2019

Deze editie vond plaats tijdens het meerkunstenfestival Motel Mozaique en vormde een special rondom OMA / Rem Koolhaas waarbij met de verschillende routes vier gebouwen van zijn ontwerptafel hebben bezocht.

De programmering bestond uit diverse routes met optredens in bouwput Forum van Outlet Drift (muziek uit Taiwan), woordkunstenaar-zonder-beats EMMS van Broederliefde en dichteres Karin van Kalmthout, verhalen door architect van Wessel de Jonge Architecten en Jurgen van Gastel van Multi Vastgoed BV en de gidsen van Parfum de BoemBoem. Daarnaast organiseerden wij een speciaal Bouwput Concert met de Turks-Nederlandse band Altin Gun. Alle genoemde optredens vonden plaats op bouwput Forum, inclusief het monumentale ABN AMRO gebouw aan de Coolsingel.

2.2. Parfum de BoemBoem x Rotterdamse Architectuur Maand // mei & juni

Postkantoor en Coolsingel

25 mei 2019

Bij deze route lag de focus op de transformatie van de Coolsingel en vooral op het Postkantoor, dat diende als centraal gebouw tijdens RAM. Parfum de BoemBoem organiseerde een route met daarin de expositie in het Postkantoor, muzikante Rosalie Wammes, verhalen door architecten en gidsen en een optreden van M. & Winterdagen met een tweetal werken, waaronder het in opdracht van Parfum gemaakte werk over de transformatie van de Coolsingel. Deze optredens vonden plaats op de binnenplaats van het Postkantoor en op het terras La Buvette aan de Coolsingel.

2.3. Parfum de BoemBoem x Rotterdamse Architectuur Maand // mei & juni

Ondergronds Rotterdam

8 juni 2019

Ook deze editie van Ondergronds Rotterdam kende een ongekend goede en snelle kaartverkoop. De aantrekkingskracht op vooral urban explorers is enorm bij dit onderdeel van Parfum de BoemBoem, zo bleek ook in 2019.

We organiseerden een drietal soorten routes: op Zuid, in Noord en een speciale route over de zeer bijzondere grafitti's in de ondergrondse, al jaren gesloten, ondergrondse tramhalte op Rotterdam Zuid. Tijdens de research ontdekten wij in de tunnelbuizen de grafitti's, en nadat we street art deskundigen hadden uitgenodigd bleek het te gaan om bijzondere werken van bekende grafitti-artiesten. Samen met Dave van der Heijden van Pow! Wow! Rotterdam heeft Parfum een speciale tour naar dit culturele erfgoed van de stad Rotterdam georganiseerd. De belangstelling voor deze route is ook overweldigend. Een paar maanden

later hebben een aantal politieke partijen in de gemeenteraad voorgesteld om te onderzoeken of de ondergrondse tramhalte en tunnelbuizen kunnen worden gebruikt als discotheek. Ook dit is een doorwerking van Parfum de BoemBoem, dat zowel in 2018 als in 2019 deze zeer tot de verbeelding sprekende ondergrondse locatie bezocht en verrijkte met kunst.

Het door Parfum gescoute Team Dominaa was prominent aanwezig tijdens de programmering in de ondergrondse parkeergarage bij het Museumpark. Deze jonge stunt fietsers gaven een spectaculaire performance tijdens de routes. Straatcultuur en de architectuur van de stad kwamen op deze manier mooi samen.

We bezochten de ondergrondse schuilkelder in de dijk naast de Kunsthal en de Escape Rooms in de kelders van de Arminius Kerk. In de gewelven onder het Oostplein traden M. & Winterdagen op, waar het nieuwe werk over Ondergronds Rotterdam in première ging. In de eveneens adembenemend bijzondere ondergrondse locatie Varkenoordse Viaduct trad de Zeeuw Vlaamse muzikant Broeder Dieleman op. Ook de kelders van de Maassilo werden bezocht. Op alle locaties werden door deskundigen en gidsen van Parfum de BoemBoem onder- en achtergrondverhalen verteld.

2.4. Parfum de BoemBoem x Maritieme periode // augustus & september Onderzeebootloods & Quarantainegebied 31 augustus 2019

De Rotterdamse haven is voor Parfum de BoemBoem een inspirerend onderwerp en was ook in 2019 onderdeel van het aanbod. Dit jaar zelfs zeer prominent met twee edities. Dit omdat Rotterdam Festivals en de Gemeente Rotterdam de Wereldhavendagen uitbreiden en omvormen tot een maritieme periode. In nauwe samenwerking met Fabrique Mozaïque werden in deze periode twee grote concerten georganiseerd op tot de verbeelding sprekende havenlocaties.

De eerste vond plaats in de Onderzeebootloods: de populaire Belgische rockband Triggerfinger speelde live met de Rotterdamse band Anemone als support act. Parfum de BoemBoem organiseerde een haventocht die bestond uit een boottocht over de Maas en een uitgebreide programmering in het RDM-gebied en vooral het Quarantainegebied. Dit voormalige gebied bestaat uit diverse gebouwen waar vroeger zeelieden met tropische ziekten in quarantaine werden gezet. Tegenwoordig wonen en werken kunstenaars en muzikanten op het terrein, dat direct aan de Maas grenst en beschikt over het enige zandstrand van Rotterdam.

Dit gebied in transitie vormde het decor en podium van artiesten tijdens deze route. Schrijfster Elfie Tromp las voor op het strandje, waar naast de bezoekers van Parfum de BoemBoem ook heuse zonnende strandgasten, dagjesmensen en Poolse vissers tot ons publiek behoorden. Arthur Sauer is bewoner en geluidskunstenaar en componist. Hij vertelde uitgebreid wat het betekent om op dit terrein te wonen en over de toekomst van het gebied. In zijn studio gaf hij twee maal een concert. Op het terrein staat een overblijfsel

van het architectuurproject Parasite uit Rotterdam 2001, Culturele Hoofdstad van Europa. Het groene gebouw stond in 2001 op het dak van Las Palmas, heeft daarna een zwervend bestaan geleid en is nu opgebouwd op het Quarantaine terrein. Ons publiek heeft het bezocht en verhalen over het gebouw te horen gekregen.

In de Onderzeebootloods kreeg een deel van het publiek de gelegenheid aanwezig te zijn bij verrassingsoptredens van St. Solaire, de singersongwriter die solo op trad op het balkon van de Onderzeebootloods, direct langs het water van de Maas en waar schepen vlak langs kwamen varen.

2.5. Parfum de BoemBoem x Maritieme periode // augustus & september M4H 7 september 2019

Eveneens in nauwe samenwerking met Fabrique Mozaique werd een week later het concert van Typhoon in de haven georganiseerd. Dit keer in M4H op de locatie Weelde, een voormalige havenopslag waar een tijd Uit Je Eigen Stad zat. Als eerste partij ooit hebben wij op deze havenlocatie een groot popconcert georganiseerd: de Veranda Sessies van Typhoon.

Parfum de BoemBoem organiseerde een aantal routes met een uitgebreide programmering. Overdag werd het markante gebouw de Citrusveiling bezocht waar dichteres Iris Brunia voordroeg in de prachtige architectuur van Maaskant. Rico, de beroemde rapper van Opgezwolle en Rico & Sticks, trad in de rauwe haven van M4H op als woordkunstenaar-zonder beats. Medewerkers van Stadshavens vertelden over de ontwikkeling en de toekomst van M4H.

Direct na het uitverkochte optreden van Typhoon werd aan de 1000 bezoekers verteld over de nachtelijke route van Parfum de BoemBoem, waar iedereen kon aansluiten. Dit begon met een optreden van M. & Winterdagen met het nummer over de haven, zodat vele honderden mensen dit hebben meegemaakt. De route bevatte deels hetzelfde programma als overdag, maar werd aangevuld met hiphopper Freez als woordkunstenaar-zonder-beats en Move Around Soundsystem, de mobiele DJ op de fiets.

3. DE DOORWERKING & EXTRA PROGRAMMERING

In 2019 heeft de Stichting Hraunmosi vijf edities van Parfum de BoemBoem georganiseerd en tevens hebben we vier activiteiten geprogrammeerd waar door Parfum de BoemBoem geproduceerde specials plaatsvonden. Drie daarvan vonden op bijzondere momenten plaats in de stad Rotterdam, en één tijdens een internationale activiteit: in Oostende. Drie keer werden de in opdracht van Parfum de BoemBoem gemaakte compositie- en tekstopdrachten door het duo M. & Winterdagen live uitgevoerd. Dat was tijdens de viering van het bereiken van het hoogste punt van bouwput Depot Boijmans Van Beuningen en tijdens de door Rotterdam Festivals georganiseerde bijeenkomst voor festivalorganisatoren. Dit duo trad ook meermaals op tijdens het prestigieuze theaterfestival Theater Aan Zee (TAZ) in Oostende, België. Artistiek leider Harry Hamelink was als gastprogrammeur gevraagd een bijdrage te leveren aan TAZ en hij nodigde (o.a.) M. & Winterdagen uit. Tijdens deze optredens hebben zij een aantal maal de Parfum de BoemBoem-nummers over de transformatie van de stad Rotterdam ten gehore gebracht. Tijdens het programma Zieke Zinnen Zullen Zegevieren traden Winne en Latifah op als woordkunstenaars-zonder-beats in de Arminius. Dit door Denkcafé en Motel Mozaique Festival georganiseerde programma over de invloed van hiphop op de Nederlandse taal had Parfum de BoemBoem uitgedaagd twee hiphoppers te vragen een bestaande tekst live voor te dragen zonder muziek terwijl direct daarna de tekst door twee taaldeskundigen werd geanalyseerd.

Door deze manier van aanpakken heeft Parfum de BoemBoem een doorwerking verkregen bovenop de vijf edities die per jaar al worden georganiseerd. Hierdoor kwam het bijzondere verhaal over de transformatie van de stad Rotterdam met aangrijpende spoken-word en muziek bij een groter publiek onder de aandacht. Voor deze doorwerking maken wij ons al langer sterk en het was mooi dat het in 2019 op deze wijze werd gerealiseerd.

Een andere vorm van 'doorwerking' van Parfum de BoemBoem: in 2019 wordt gewerkt aan het realiseren van een kunstfilm over het in opdracht van Parfum de BoemBoem gemaakte nieuwe werk van M. & Winterdagen over Depot Boijmans Van Beuningen. Deze film met nieuw gecreëerde tekst en muziek gaat in 2020 in première en is een co-productie tussen Museum Boijmans Van Beuningen, Parfum de BoemBoem en M. & Winterdagen.

Dit in opdracht van Parfum gemaakte nieuwe werk is onderdeel van de vierdelige serie die M. & Winterdagen maken over de transformatie van de stad Rotterdam. In 2019 gingen twee van deze nieuwe werken in première: tijdens RAM de nieuwe tekst en compositie over Ondergronds Rotterdam en tijdens de Maritieme periode het werk over de transformatie van de Rotterdamse haven. Daarmee is de vierdelige serie voltooid en gaan we in 2020 een apart concert op een bijzondere locatie organiseren, waarbij M. & Winterdagen alle vier de in opdracht gemaakte werken gaan presenteren. Met deze serie teksten en composities over Depot Boijmans van Beuningen, Ondergronds Rotterdam en de transformatie van de Coolsingel en de Haven wordt een mooi beeld gegeven van de architectuur en transformatie van Rotterdam.

4. FINANCIËN

In 2018 vond voor de eerste keer ons nieuwe programma Ondergronds Rotterdam plaats en wel met groot succes: alle twaalf routes waren ver van tevoren uitverkocht. In de zomer van 2018 schreven we onze nieuwe aanvraag aan Rotterdam Festivals voor het nieuwe jaar waarin we onze ambities uitspraken in de flow van dit succes. Toen bleek dat we onze financiers jammer genoeg niet hebben kunnen meekrijgen in onze plannen voor uitbreiding, hebben we begin 2019 onze ambities bijgesteld en ons toegelegd om de gebruikelijke vijf edities te realiseren, waarbij we evengoed binnen het beperktere budget een dubbele editie van Ondergronds Rotterdam hebben kunnen realiseren én een bouwputconcert in Forum én een wereldpremière van de compositieopdracht van M. & Winterdagen tijdens Maritiem Rotterdam voor een uitgebreid Typhoon- publiek. En de tweede wereldpremière van 2019 van hetzelfde duo tijdens Ondergronds Rotterdam.

Onze ambitie voor een Ondergronds Concert hebben we doorgeschoven naar 2020 omdat de geschikte ondergrondse locatie die we gevonden hebben pas in het volgende jaar beschikbaar is. Prins Bernhard Cultuur Fonds heeft reeds toegezegd dit concert te willen ondersteunen en dit bedrag is dan ook opgenomen als reservering naar 2020. Hetzelfde speelt met het nieuwe programmaonderdeel Writer-in-Residence waar we de dienst Cultuur en Sport Letteren & Erfgoed enthousiast voor hebben gekregen: de desbetreffende auteur hebben we al gevonden, maar de gewenste bouwput was te tijden van onze edities nog niet geschikt voor zo'n bijzonder project. Ten tijde van deze evaluatie zijn we in gesprek met een bouwput voor tijdens de eerste editie van 2020. Het bedrag voor dit project nemen we ook als reservering mee naar het nieuwe jaar.

Parfum de BoemBoem is door haar onderscheidende aard: programma maken op bouwputten en andere ongebruikelijke locaties, ingewikkeld en arbeidsintensief, zowel in het produceren als in het organiseren. Het blijft jaarlijks een hele uitdaging de financiering rond te krijgen. Voor de realisatie van onze programma's stuurt Hraunmosi jaarlijks in totaal zo'n 30 aanvragen en financieringsverzoeken uit. Dit betreft subsidieverzoeken, fondsaanvragen en sponsorwerving voor een totaalbedrag van rond de ton. We zijn blij en trots dat we nu al 8 jaar op rij dit op deze wijze voor elkaar weten te krijgen.

We koesteren dan ook onze vaste financieringspartners. Wederom zijn we erg blij met de jaarlijkse steun van Rotterdam Festivals, particuliere fondsen zoals Stichting Swart-van Essen en Stichting Verzameling van Wijngaarden-Boot en, naast financiële ook inhoudelijke en productionele samenwerking, met Stichting Motel Mozaique ne Stadshavens.

Maar we zien ook een veranderlijk landschap: financiers die ons jarenlang hebben gesteund zijn gestopt, zoals Stichting STOER en Levendige Binnenstad, en steeds meer private fondsen fuseren, waardoor het niet langer mogelijk is bij hen afzonderlijk aan te vragen en gemeentelijke subsidies komen steeds meer onder druk te staan waardoor ze scherpere keuzes moeten maken. Blij zijn we met de uitgebreide steun van dienst Cultuur en Sport / Letteren & Erfgoed, waar we kansen zien voor verdere samenwerking. Met name onze inhoudelijke programmalijn van woordkunstenaars uit de wereld van de hiphop en onze speciale projecten met schrijvers worden hooggewaardeerd. Door onze financiële successen van afgelopen jaren hebben we in de jaarrekening van 2018 een reserve kunnen opnemen

voor 2019 opdat we wederom onze programma's hebben kunnen waarmaken met de hoogwaardige kwaliteit artiesten en locaties zoals ons publiek dat van ons gewend is.

We zijn dan ook verheugd dat de kaartverkoop van 2019 net als vorig jaar aanzienlijk hoger is dan de voorgaande jaren. Met name doordat ons succesvolle Ondergronds Rotterdam haar vruchten afwerpt met wederom allemaal uitverkochte routes tijdens een dubbele editie met maar liefst dertien routes op één dag! En ook de editie tijdens Motel Mozaique met routes en concert waren helemaal uitverkocht. In totaal heeft Parfum de BoemBoem in 3914 bezoekers getrokken in 2019.

De totale exploitatie van 2019 bedroeg 62.325 euro en met een totaal aan baten van 62.361 euro zijn we binnen de begroting gebleven. Het resterende positieve resultaat zal worden toegevoegd aan de jaarexploitatie van 2020.

5. BESTUUR

In 2019 heeft zoals gepland de in 2018 aangekondigde bestuurswissel plaats gevonden: Ofra Beenen heeft de functie van secretaris overgedragen aan Laurence Ostyn. We zijn Ofra dankbaar voor haar jarenlange inzet.

Sinds begin 2019 bestaat het bestuur van de stichting uit voorzitter Siebe Weide (directeur van de Nederlandse Museumvereniging), Fransje Hooimeijer (universitair docent stedenbouw aan de TU Delft) en Laurence Ostyn (medewerker communicatie Oude Kerk Amsterdam).

6. TEAM

In 2019 hebben er twee belangrijke wisselingen plaats gevonden in het basisteam. We hebben afscheid genomen van de communicatiemedewerkers Paula Bisschop en Nancy van Oorschot en van onze vaste producent Maurits Hofmann. Daarvoor in de plaats hebben we twee nieuwe medewerkers gevonden: Simone Rentmeester met haar communicatiebureau Eskimo's voor de marketing en communicatie en Sebastiaan Openhaart als hoofd producent. We zijn verheugd met de nieuwe expertise en het enthousiasme dat we met hen in huis hebben gekregen.

Voor de rest is het basisteam onveranderd gebleven met Harry Hamelink als artistiek leider, Yvonne Beelen voor de zakelijk leiding, webhosting Jonas Vorwerk en de gidsen van UrbanGuides als vaste waardes van Parfum de BoemBoem.

7. VIDEO IMPRESSIES

<https://www.facebook.com/parfumdeboemboem/videos/2503139449697267/>

<https://www.facebook.com/parfumdeboemboem/videos/491675798333332/>

<https://www.facebook.com/watch/?v=336638843864074>

